

Folketingets Udenrigsudvalg
Att: Udvalgsformand Steen Gade

Folketinget

08-05-2006

Danmark som donor i Nord Uganda – en række forslag

Red Barnet takker for muligheden for foretræde for Udenrigsudvalget 27. april.

Som aftalt fremsender vi hermed forslag til aktiviteter, som Danmark som en betydelig og pålidelig donor bør støtte – i samarbejde med Ugandas regering, andre donorer, FN-institutioner og civilsamfundet herunder NGO'er.

Red Barnet holdt 02.05.06 et Round Table møde med bl.a. ambassadører, forskere og NGO-folk, der diskuterede nogle af de nedenfor nævnte aktiviteter.

Der er brug for kortsigtet nødhjælp til at dække de store humanitære behov, såvel som langsigtet bistand, der kan give befolkningen håb om en bedre fremtid. Der er enorme behov i området. Listen nedenfor sætter særligt fokus på børn og unge, der udgør over halvdelen af befolkningen.

Vi har samlet vore forslag under fire overskrifter.

1) Bedre beskyttelse af børn og voksne i de ca. 200 IDP-lejre.

Livet i IDP lejrene har meget negativ indflydelse på børn og unges udvikling. Centrale faktorer er fattigdom, underernæring, manglende adgang til vand, sundhed, hiv/aids information og services, uddannelse og mangel på indkomstmuligheder. Dertil kommer konstant frygt for angreb, bortførelser og vold. En hel generation af unge står uden fremtidsmuligheder og håb.

Det danske udenrigsministerium bør støtte

- 1 En grundig analyse af sikkerhedssituationen samt etablering af et system for systematisk dokumentation og information om sikkerhed, overgreb, vold, bortførelser etc. Et sådant system ville give både indbyggere, myndigheder og donorer en bedre baggrund for dialog, planlægning, beskyttelse, rekonstruktion etc.
- 2 I forbindelse hermed etablering af et lokalt baseret beskyttelsessystem i lejrene, der kan medvirke til at forebygge, undersøge, behandle og dokumentere tilfælde af vold og overgreb. Et sådant system bør integreres i den nyligt etablerede Joint Monitoring mechanism (JMC).

- 3 Støtte, at der uddannes og ansættes civilt politi – herunder kvindeligt politi i lejrene. P.t. har kun 3 ud af 200 lejre civilt politi, mens de øvrige må forlade sig på militæret til overholdelse af lov og orden.
- 4 Støtte til uddannelse, træningsmuligheder og indkomstskabelse for børn og unge i lejrene, der kan afhjælpe fattigdom og skabe fremtidshåb om et bedre liv.

2) En fredelig løsning af konflikten.

Tidligere forsøg på fredsforhandlinger er strandet. Udstedelse af arrest ordrer på 5 LRA-ledere fra den Internationale Straffedomstol (ICC) har yderligere kompliceret sagen. Der er dog stadig håb om, at forhandlinger med såkaldt mid-level commanders kan få mange LRA-folk til at søge amnesti og dermed underminere LRA indefra.

Der savnes vel planlagte demobiliserings- og reintegrations-programmer, der kan motivere LRA folk til at overgive sig. Regeringens behandling af tidligere LRA-folk har været inkonsistent og utilstrækkelig. Nogle top LRA-folk er blevet ”forgylt”, mens lavere rangerende må hutle sig igennem lejrene udsat for øvrige beboeres fjendskab.

Det danske udenrigsministerium bør støtte

- 1 Forskellige typer af fredsinitiativer herunder Betty Bigombe samt religiøse og traditionelle ledere. Anerkende den vigtige rolle, som børn og unge kan spille i fredsprocesser og støtte sådanne initiativer¹.
- 2 Indsatser for at få mid level commanders til at overgive sig og søge amnesti, herunder støtte implementering af solide reintegrations-programmer som alternativ til indrullering i Uganda's hær, UPDF.
- 3 Støtte til reintegration af særligt sårbare grupper f.eks. pigemødre – og støtte til afklaring af den legale status for deres børn, der er født i LRA-fangenskab.
- 4 Støtte indsatser, der dokumenterer antallet af de børn, der er bortført og forsvundet. Der kunne oprettes en særlig kommission, der kan arbejde tæt sammen med Amnesty kommissionen og hjælpe med at finde de savnede børn.
- 5 Støtte, at konflikten i Nord Uganda fastholdes på den nationale agenda – således at Ugandas regering fastholdes på sit ansvar for at beskytte befolkningen og skaffe fred.

3) At skabe tillid og forsoning i en post-konflikt situation.

Der er dyb mistillid mellem befolkningen i nord og Ugandas regering med rødder tilbage til koloniperioden. Det nylige valg var en klar manifestation af denne tillidskrise, idet ikke et eneste medlem af regeringspartiet blev valgt. Der er under konflikten begået voldsomme overgreb både fra LRA men også fra regeringshæren, og der bliver massivt behov for støtte til at skabe tillid og

¹ Jvnf. Guidelines on Children and Young people in Development Cooperation, page 25.

forsoning.

Det danske udenrigsministerium bør støtte

- 1 Oprettelse af en politisk neutral freds- og forsoningskommission, der kan gennemføre en lokalt accepteret proces, der medvirker til sameksistens, fred og forsoning. Kommissionen kunne bestå af traditionelle ledere, repræsentanter fra det juridiske miljø, civilsamfundet mv. En særlig afdeling kunne tage sig af børn og unges særlige problemer – og involvere børn og unge aktivt.
- 2 Medvirke generelt til dialog/fredsprocesser, der involverer den berørte befolkning og giver håb. Inddrage børn og unge aktivt i disse.

4) Støtte den massive genopbygning, der bliver behov for i Nord Uganda.

Selvom konflikten endnu ikke er afsluttet, er Ugandas regering bl.a. i samarbejde med Verdensbanken i gang med at lave en Peace, Recovery and Development Plan. Det er velkomment, men det må sikres, at den berørte befolkning konsulteres om denne plan.

Det danske udenrigsministerium bør støtte

- 1 En fredsdividende til Norduganda, der ikke tages fra bistanden til andre dele af Uganda. Det vil medvirke til hurtig genopbygning og modvirke evt. negative reaktioner fra andre dele af landet.
- 2 At lokalbefolkningen inddrages aktivt i planlægningen, så de problemer, der allerede nu kan forudses, såsom tvister om landrettigheder, mangel på lov og orden, fattigdom etc., inddrages
- 3 Uddannelsessektoren bør være en prioritets-sektor både på primært og sekundært niveau herunder fysisk infrastruktur, lærertræning, kapacitetsstøtte til uddannelsesmyndighederne mv.
- 4 Støtte informations- og ressource centre, hvor de tilbagevendte kan få information, genbosætningsstøtte, støtte til faglig træning og anden uddannelse, evt. lånemuligheder etc.
- 5 Sikre opbygningen af et robust juridisk system, der kan håndtere f.eks. landspørgsmål baseret på områdets traditioner. Støtte mekanismer, der sikrer at forældreløse ikke mister deres jord – og at der ydes kompensation til dem, der har mistet deres jord, herunder støtte afklaring af rettigheder til jord for børn, der er født i fangenskab.
- 6 Etablere et system, der opmunter uddannelses- og sundhedspersonale til at søge tilbage til deres landsbyer og sikre at uddannelse og sundhedspleje har samme kvalitet som i resten af landet.
- 7 Sikre at en professionel politistyrke er på plads, der kan sikre lov og orden.

Vi ser frem til at fortsætte dialogen,

Venlig hilsen

Niels Hjortdal
Programchef

Direkte telefon: 3524 8517
e-mail: nh@redbarnet.dk